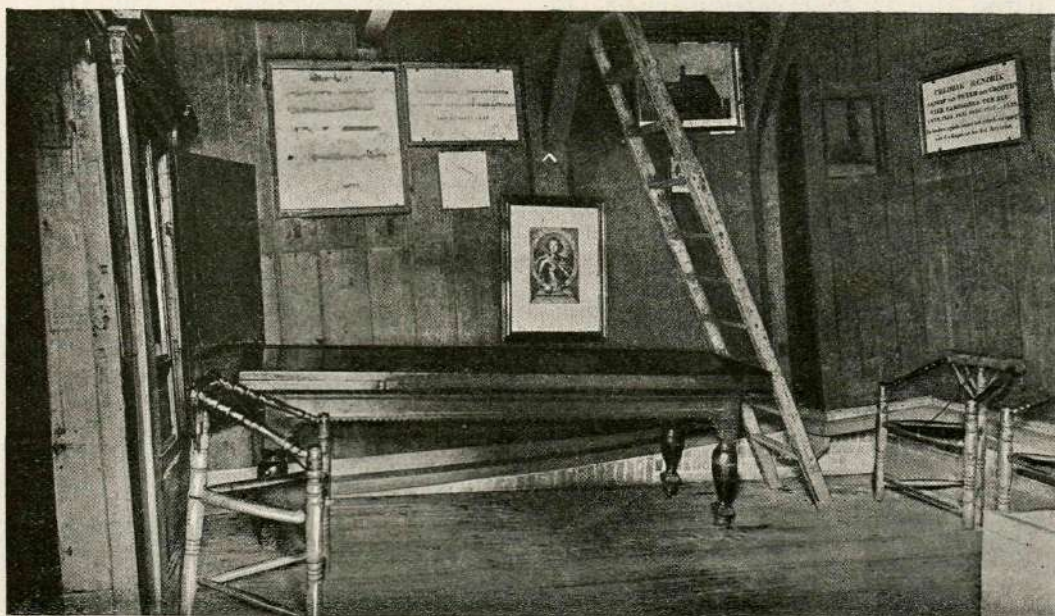

renesanško pročelje gleda doli na krasen vodnjak sredi trga. Zgradba je stala malenkost šestnajstih milijonov kron, pa ne naredi posebnega vtiska. Okoli palače ni nič vrta. Postavljena je sredi trga, ker je bila namenjena izpočetka za mestno hišo, a leta 1808. so jo podarili Ludoviku Bonapartu, ki je tu užival kratko veselje svojega nezastuženega kraljevanja. Notri so lepe slike, ki jih pa ne utegneva pogledati.

Hitiva dalje mimo stare borze ter puštiva za seboj novo borzo, trdnjavi podobno ogromno poslopje. Zaradi borze je ravno v teh dneh razburjeno viz amster-

zahvalo zato so dali mestni očetje svojim nadobudnim potomcem pravico, da se smejo tudi oni svobodno razkoračiti na borzi. To svoboščino pa mladina tudi prav izdatno izrablja. Tisti teden je na borzi dirindaj, kot bi vse peklenščke izpustil. Otroci pridejo s trobentami, piščalkami in bobni ter naredé veliko komedijo. Dokler je služila stara borza svojemu namenu, se ni nihče drznil predlagati, da se naj mladini prikrajša ta starodavna pravica. A zdaj, ko se seli Merkurjev rod v novo poslopje, je nastopilo pravno vprašanje, ali se preselijo tja tudi privilegiji mladih trobentačev. Mladina se

SOBA V HIŠICI CARJA PETRA.

damsko prebivalstvo. A temu ni vzrok kaka predrzna spekulacija — ne, nekaj prav otročjega, česar človek skoro ne bi zaupal tem resnim ljudem. Skozi en teden meseca avgusta ali septembra imajo namreč amsterdamski otroci pravico, da zborujejo na borzi neomejeno kot gospodarji v hiši. To je starodavna navada, na katero mnogo drži tukajšnja mladina — in po pravici. L. 1622. so hoteli anarhisti tedanjih dni pognati v zrak staro borzo. Otroci so prišli na sled tej nakani ter so preprečili veliko nesrečo. V

seveda poteguje za svoje pravice. Bode-li zmagala romantika nad trgovsko prozo?

A ne razburjajva se še midva, ker nimava časa za to! Čez Damrak hitiva proti kolo-dvoru.

Iz množice, ki jo srečujeva na tej živahni poti, nas zbode v oči tuintam kaka posebna oprava. Zlasti gojenci raznih sirotišč so čedno uniformirani. Vedno srečaš katerega na ulici. Tu vidiš mladeniča, ki je opravljen črno in rdeče, a na poseben način: Vsa leva stran je rdeča, in vsa desna stran je črna.